

Kriminaliteta v Sloveniji leta 1973

(po podatkih organov za notranje zadeve)

Podatki o kriminaliteti v SRS za leto 1973 zajemajo obdobje od 1. 12. 1972 do 30. 11. 1973 in je enako obdobju iz prejšnjih let.

Primerjalne podatke o številu kaznivih dejanj, obravnavanih osumljencih kaznivih dejanj z znanimi osumljenci in o kaznivih dejanjih z neznanimi storilci v zadnjih petih letih prikazuje naslednja preglednica.

Preglednica 1: Kriminaliteta in storilci v letih 1969—1973

Kazniva dejanja in osumljenci	Število				
	1969	1970	1971	1972	1973
Vsa kazniva dejanja	23 878	23 974	26 887	27 751	28 876
Ugotovljeni osumljenci	16 019	14 887	14 468	14 796	14 714
Kazniva dejanja z znanimi osumljenci	16 748	16 626	17 921	18 002	18 538
Kazniva dejanja z neznanimi storilci	7 130	7 348	8 966	9 749	10 338
Kazalnik	1969—100				
Vsa kazniva dejanja	100	100,4	112,6	116,2	120,9
Ugotovljeni osumljenci	100	92,9	90,3	92,4	91,9
Kazniva dejanja z znanimi osumljenci	100	99,3	107,0	107,5	110,7
Kazniva dejanja z neznanimi storilci	100	103,1	125,8	136,7	145,0

Primerjava vseh podatkov za druga leta nazaj je podana v preglednicah članka Kriminaliteta v Sloveniji (Revija za kriminaliteto in kriminologijo 1969).

V Sloveniji pride na 10 000 prebivalcev 163 kaznivih dejanj letno.

1. Splošni podatki o kriminaliteti in njeni sestavi za leto 1973

Organi za notranje zadeve SR Slovenije so v omenjenem obdobju obravnavali 28 876 dejanj, ki so imela znamenja kaznivih dejanj (v nadalje-

vanju kazniva dejanja) in so bile zaradi njih poslane ovadbe javnim tožilstvom. Število kaznivih dejanj se je v primerjavi z letom 1972 zvečalo za 1087 primerov; to znaša 4,1 % (leta 1972 — 3,1 %).

Gibanje kriminalitete po posameznih poglavjih KZ prikazuje naslednja preglednica:

Preglednica 2: Kazniva dejanja po poglavjih KZ v letu 1973

Kazniva dejanja zoper	Število kaznivih dejanj	Odstotek od vseh kaznivih dejanj
— ljudstvo in državo	84	0,29
— človeštvo in mednarodno pravo	—	—
— življenje in delo	2 385	8,26
— svobodo in pravice državljanov	697	2,41
— delovno razmerje	16	0,06
— čast in dobro ime	225	0,78
— osebno dostojanstvo in moralo	364	1,26
— zakonsko zvezo in rodbino	157	0,54
— človeško zdravje	63	0,22
— ljudsko gospodarstvo	920	3,19
— družbeno in zasebno premoženje	20 864	72,25
— splošno varnost ljudi in premoženja	246	0,85
— pravosodje	189	0,66
— javni red in pravni promet	1 444	5,00
— uradno dolžnost	1 222	4,23
SKUPAJ	28 876	100

V primerjavi s podatki iz leta 1972 so se najopazneje zvišala kazniva dejanja zoper ljudsko gospodarstvo in uradno dolžnost, medtem ko so se nekoliko znižala kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno premoženje. Večletno občutno naraščanje kaznivih dejanj zoper premoženje se je v tem letu umirilo.

Na območju posameznih uprav javne varnosti je bilo v letu 1973 obravnavano naslednje število kaznivih dejanj:

Preglednica 3: Kazniva dejanja po upravah javne varnosti

Uprava javne varnosti	Število kaz. dejanj	Odstotek od vseh kaz. dejanj
Celje	4 578	15,85
Nova Gorica	846	2,93
Koper	2 080	7,20
Kranj	1 927	6,67
Ljubljana	8 979	31,10
Maribor	7 436	25,75
Murska Sobota	1 686	5,84
Novo mesto	1 344	4,66
SKUPAJ	28 876	100

Odstotek od vseh obravnavanih kaznivih dejanj v letu 1973 se je na območju uprave javne varnosti Ljubljana zvečal za 2,8 %, nekoliko pa tudi na območju uprave javne varnosti Murska Sobota in Novo mesto.

V primerjavi z letom 1972 se je število kaznivih dejanj zvečalo na območju uprave javne varnosti Murska Sobota (187), Ljubljane (115) in Nove Gorice (42), na drugih upravah za notranje zadeve pa je število kaznivih dejanj enako, oziroma se je nekoliko znižalo.

Največ kaznivih dejanj je bilo storjenih na območju mesta Ljubljane. Tu je bilo obravnavanih 5580 ali 19,32 % od celotnega števila. Na območju mesta Maribor je bilo obravnavanih 2908 kaznivih dejanj ali 10,07 %, v mestu Celju pa 1081 ali 3,74 %. Hudodelništvo v mestu Ljubljana se je v primerjavi z letom 1972 zvečalo za 2,2 %, v Mariboru in Celju pa se je nekoliko znižalo.

B. Splošna kriminaliteta

Med kaznivimi dejanji splošne kriminalitete so obravnavana dejanja, ki so bila storjena na škodo fizičnih oseb in tista dejanja na škodo družbenega premoženja, ki se pojavljajo v oblikah klasične kriminalitete.

Na splošno kriminaliteto pride 26 650 (ali 92,29 %) vseh v letu 1973 obravnavanih kaznivih dejanj (leta 1972 — 25 965 ali 93,56 %).

Od splošne kriminalitete — pride na kazniva dejanja zoper življenje na leto 2385 (8,94 %), na kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno pre-

moženje 20 864 (78,28 %), na kazniva dejanja zoper osebno dostojanstvo in moralo 364 (1,36 %) in na druga kazniva dejanja 3037 (11,39 %) primerov.

Kljub povečanemu številu kaznivih dejanj splošne kriminalitete je odstotek v primerjavi z letom 1972 za 1,27 % nižji. Tudi v notranji sestavi se je odstotek obravnavanih kaznivih dejanj znižal, razen pri kaznivih dejanjih zoper osebno dostojanstvo in moralo.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo

Kazniva dejanja zoper življenje in telo so se v letu 1973 znova nekoliko zredčila. V primerjavi z letom 1972 jih je bilo za 83 ali 3,38 % manj.

Obravnavanih je bilo 114 naklepnih ubojev, 5 ubojev iz malomarnosti, 10 detomorov, 470 hudih telesnih poškodb, 1310 lahkih telesnih poškodb in 476 drugih kaznivih dejanj iz XII. poglavja KZ.

V primerjavi z letom 1972 je bilo obravnavanih za 11,3 % manj hudih telesnih poškodb in za 3,4 % lahkih telesnih poškodb, število ubojev pa se je zvečalo za 8 ali 7,2 %.

Od skupnega števila naklepnih ubojev je ostalo pri poskusu 70 primerov (leta 1972 — 68).

Na območju uprave javne varnosti Maribor sta bila obravnavana 902 primera kaznivih dejanj zoper življenje in telo, sledijo Celje s 500, Ljubljana s 377 in Murska Sobota z 237 primeri. Tovrstno hudodelništvo je že več let najštevilnejše v takem zaporedju.

Najhujših prestopkov (naklepnih ubojev) je bilo obravnavanih največ na območju uprave javne varnosti Ljubljana (34 primerov), sledijo Maribor (33 primerov), Celje (19 primerov) in Murska Sobota (11 primerov).

Nestrpnost pri reševanju konfliktnih položajev razmerjih med ljudmi, ki jo velikokrat povečuje alkohol, je najpogostnejši vzrok za tovrstno hudodelništvo; to potrjuje tudi dejstvo, da so uboji iz koristoljubnih nagibov v manjšini. Med storilci tovrstnega prestopništva je precej alkoholistov, nevrotikov in drugače motenih oseb.

Kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno premoženje

Organi za notranje zadeve so v letu 1973 obravnavali 20 864 kaznivih dejanj zoper zasebno in družbeno premoženje: to je za 500 primerov ali 2,45 % več kot v letu 1972.

Večletno občutno naraščanje tovrstnih prestopkov (leta 1971 15,8 % in leta 1972 4,46 %) se je v obravnavanem letu nekoliko umirilo.

Obravnavanih je bilo 5042 vlomnih tatvin, 153 velikih tatvin, 605 žepnih tatvin, 1761 tatvin koles in motornih koles, 1556 odvzemov motornih vozil, 8730 navadnih tatvin, 180 zatajitev, 988 goljufij, 197 ropov in roparskih tatvin ter 1652 drugih kaznivih dejanj.

Povečanje je opazno pri vseh vrstah kaznivih dejanj, manj je le vlomnih tatvin.

Storilci so s kaznivimi dejanji zoper zasebno in družbeno premoženje povzročili za 71 166 900 din škode (leto poprej za 48 662 269 din).

Število vlomnih tatvin se je po večletnem stalnem naraščanju znižalo za 315 ali 5,9 % primerov; to pripisujemo povečani preprečevalni dejavnosti organov za notranje zadeve in drugih javnih služb.

Vlomnih tatvin je bilo uspešno raziskanih 2195 ali 43,54 %, leta 1972 je ta odstotek znašal 48,2 %, leta 1971 50 %. Najslabši uspeh raziskovanja je pri vlomih v avtomobile (neraziskanih jih je ostalo 63,7 %), dokaj dober pa je pri vlomnih tatvinah z manjšo škodo (neraziskanih jih je ostalo 39,3 %).

Vlomnih tatvin v škodo družbenega premoženja je bilo 1589; to je nekoliko manj kot 1/3.

Kot v preteklih letih so najpogostnejši objekti napada gostinski in trgovski lokali (540), delavnice in delovišča (216), skladišča (191), kioski (118) itd.

V škodo zasebnega premoženja je bilo največ vlomnih tatvin v avtomobile (1328); sledijo stanovanja (719), drvarnice in kleti (476) itd., več je tudi vlomov v delavske domove in skupna bivališča delavcev (196) ter počitniške hišice (94).

Vlomi v stanovanja so nadloga v mestih Ljubljani, Mariboru in deloma Celju; storilci večinoma odnašajo denar in dragocenosti, s tem se skušajo izogniti zasledovanju.

Z vlomi povzročena škoda na zasebnem in družbenem premoženju znaša 12 391 992 din.

Število žepnih tatvin se je v obravnavanem letu v primerjavi z letom 1972 znova dvignilo. Vpisanih je bilo 605 primerov ali 27,4 % več kot leta 1972.

Žepnih tatvin je največ v večjih mestih; na prvem mestu je Ljubljana (310), sledita Maribor (121) in Celje (79), to znese 84,3 %, vseh obravnavanih žepnih tatvin. Kot v preteklih letih so žrtve najpogosteje napadene na avtobusnih postajah, živilskih trgih, v večjih trgovinah, kjer

storilci izrabljajo gnečo (pogosto jo tudi sami ustvarijo).

Uspešnost pri raziskovanju tovrstnega hudo delstva iz leta v leto pada in je letos najnižja. Raziskanih je bilo le 22,9 % primerov.

Tatvine koles so bile v primerjavi s prejšnjim letom nekoliko številnejše. Obravnavanih jih je bilo 1284 (1972 pa 1271). Omeniti je, da je v tem številu zajeta skoraj polovica koles s pomožnim motorjem in da se te tatvine čedalje bolj množijo.

Tudi pri tej vrsti prestopništva je izid raziskovanja dokaj neugoden; neraziskanih je ostalo 76,6 %, to je za 11,2 % manj kot v letu 1972.

Tatvine motornih vozil so se sicer zvišale za 8,9 %, vendar dokaj manj kot v letu 1972; takrat je odstotek zvišanja znašal 33 %. Vpisanih je bilo 525 primerov (leta 1972 pa 482).

V obravnavanem letu je bilo ukradenih 48 osebnih avtomobilov neraziskanih pa je ostalo 52,1 % primerov, kar je dokaj boljši uspeh (za 8 %), medtem ko se je uspešnost pri raziskovanju motornih koles v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšala za skoraj 6 %.

Število kaznivih dejanj odvzema motornih vozil se je po dvehletnem zmanjševanju v obravnavanem letu znova dvignilo. Zapisanih jih je bilo 1556 ali 9,8 % več kot prejšnje leto. Neraziskanih je ostalo 627 primerov ali 40,3 % (leta 1972 pa 36,3 %).

Storilci so z odvzemom motornih vozil povzročili za 1 503 424 din škode (leta 1972 za 1 203 226 din), ker so z vozili karambolirali ali jih kako drugače poškodovali.

Kazniva dejanja navadne tatvine, ki so številčno najbolj zajeta med premoženjskimi prestopki, so se sicer za skoraj 2 % zvečala, vendar ta rast ni tolikšna kot v preteklih letih. Zapisanih je bilo 8730 primerov (leta 1972 pa 8561). Omeniti je treba, da se je znižalo število tatvin z avtomobila in iz njega ter tatvin delov motornega vozila, kar je v prejšnjih letih dokaj naraščalo.

V škodo družbenega premoženja je bilo storjenih 2951 navadnih tatvin, drugo v škodo zasebnega. Enako kot preteklo leto je bilo največ navadnih tatvin s škodo do 1000 din (4185), s škodo do 250 din (2001), do 2000 din (1262), do 8000 din (1073), do 10 000 din (38) in nad 10 000 din (23).

Skupna škoda, ki so jo povzročili tatovi, znaša 10 191 751 din (leta 1972 pa 8 438 422 din).

Od skupnega števila navadnih tatvin je ostalo neraziskanih 4388 ali 50,3 % primerov (lani 50,8 %). Pri tovrstnem hudodelništvu so uspehi raziskovanja dokaj slabi pri tatvinah delov motornega vozila (neraziskanih je ostalo 74,8 %) in pri tatvinah z avtomobila in iz njega (neraziskanih ostalo 65,4 %).

Število kaznivih dejanja zatajitev je bilo vpisanih 180, to je 14,6 % več kot v preteklem letu in je enako številu iz leta 1971. Raziskanih je bilo 94,4 % primerov (leta 1972 — 90 %).

Število goljufij se je po dveletnem zmanjševanju zdaj znova občutno zvečalo. Vpisanih jih je bilo 988 ali 20,3 več kot leta 1972 (821 primerov). Izid raziskovanja znaša 96,5 % in je enak kot prejšnje leto.

Pri kaznivih dejanjih ropa in roparskih tatvin zaznamujemo vsakoletno povečanje. Zapisanih jih je bilo 197 (leta 1972 pa 189), to je za 4,2 % več kot lani. Organom za notranje zadeve je uspelo raziskati 77,7 % ropov in roparskih tatvin (lani 76,2 %). Še vedno so najpogostnejši neorganizirani priložnostni ropi, vendar pa je bilo v tem letu že obravnavanih nekaj skupin, ki so se načrtno in organizirano ukvarjale z roparskimi napadi.

KAZNIVA DEJANJA ZOPER VARNOST LJUDI IN PREMOŽENJA

V letu 1973 so organi za notranje zadeve obravnavali 284 požarov in požigov, število teh prestopkov se je v primerjavi z letom 1972 zvečalo za 37 ali 15 % primerov. Od skupnega števila jih je bilo 139 storjenih naklepno, drugi pa iz malomarnosti. V škodo družbenega premoženja je bilo storjenih 91 takih dejanj (naklepnih 23), v škodo zasebnega premoženja pa 193 (naklepnih 116).

Organom za notranje zadeve je uspelo raziskati 74,7 % (leta 1972 70,9 %) primerov. Naklepnih požigov je ostalo neraziskanih 47,5 %, to je nekoliko slabši izid kot prejšnje leto.

Spolni prestopki

Kaznivih dejanj zoper osebno dostojanstvo in moralo je bilo skupaj 364; število se je zvečalo za 14 ali 4 %. Med tovrstnem hudodelništvom je še vedno največ posilstev. Obravnavanih jih je bilo 233 ali 17,1 % več kot prejšnje leto. Veliko teh dejanj ostane pri poskusu.

V letu 1973 se je posrečilo raziskati 336 kaznivih dejanj tovrstnega hudodelništva; to pomeni 92,31 % primerov in je izid enak kot prejšnje leto. Posilstev je bilo raziskanih 212 ali 91 % (leta 1972 pa 89,4 %).

MLADINSKA KRIMINALITETA

Organi za notranje zadeve so v letu 1973 obravnavali 2125 mladoletnikov, ki so bili osumljeni kaznivega dejanja; to je za 1,8 % manj kot v letu 1972. Mladoletniki so storili 3161 kaznivih dejanj, število se je torej v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšalo za 227 ali 6,7 % primerov. V skupnem številu kaznivih dejanj pomenijo kazniva dejanja mladoletnikov znižanje za 1,3 %, prejšnje leto pa je bilo znižanje za 1 %.

Preglednica 4: Kazniva dejanja mladoletnikov

Kazniva dejanja zoper	Število kaz. dejanj		% glede na vsa obravnavana kaz. dejanja	
	1972	1973	1972	1973
— življenje in telo	188	168	7,6	7,0
— svobodo in pravice državljanov	34	31	5,1	4,4
— osebno dostojanstvo in moralo	44	43	12,6	11,8
— ljudsko gospodarstvo	37	31	5,0	1,4
— družbeno in zasebno premoženje	2970	2763	14,6	13,2
— splošno varnost ljudi in premoženja	24	30	16,1	12,2
— javni red in pravni promet	57	52	4,3	3,6
— uradno dolžnost	17	16	1,8	1,3
— druga kazniva dejanja	17	27	2,9	3,7
SKUPAJ	3388	3161	12,2	10,9
Obravnavani mladoletniki	2163	2125	14,6	14,4

(Odstotki obravnavanih mladoletnikov veljajo za skupno število vseh obravnavanih kaznivih dejanj in osumljencev).

Iz preglednice obravnavanih mladoletnikov izhaja, da se je hudodelništvo mladoletnikov precej umirilo, v prejšnjih letih smo zaznamovali dokajšnjo rast.

Udeležba mladoletnikov je še vedno najvišja pri kaznivih dejanjih zoper družbeno in zasebno premoženje, vendar je v primerjavi z letom 1972 za skoraj 7 % manjša. Tudi pri drugih kaznivih dejanjih zaznamujemo zmanjšanje.

Kljub upadanju tovrstnega hudodelništva pa so bili mladoletniki v precejšnjem številu udeleženi pri hujših kaznivih dejanjih, in sicer s 17,3 % pri ropih in roparskih tatvinah, s 16,4 % pri vlomnih tatvinah in z 21 % pri obvezemih motornih vozil.

Kot v preteklih letih je mladinsko hudodelništvo najbolj številno v večjih mestih, tam je bilo obravnavanih tudi nekaj mladoletniških združb, ki so delovale tudi v turističnih krajih. Omeniti je treba tudi, da je med obravnavanimi mladoletniki precej pobeglih gojencev iz vzgojnih domov, ki so na begu storili nova kazniva dejanja.

GOSPODARSKA KRIMINALITETA

Kazniva dejanja zoper ljudsko gospodarstvo in kazniva dejanja zoper uradno dolžnost so zajeta v XIX. in XXIV. poglavju KZ.

Skupno število teh dejanj se je v letu 1973 dokaj zvečalo, in sicer za 454 ali 26,9 %. Odkritih je bilo 2142, v letu 1972 pa 1688 primerov. Povečanje je opaziti tako pri kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost (za 29 %) kot tudi pri kaznivih dejanjih zoper ljudsko gospodarstvo (za 24,2 %).

Organi za notranje zadeve so obravnavali 920 kaznivih dejanj zoper ljudsko gospodarstvo, in sicer: 128 primerov nevestnega gospodarskega poslovanja, 209 primerov nedovoljene trgovine, 130 davčnih zatajitev, 218 primerov uničevanja gozdov in gozdnih tatvin, 41 primerov kupčevanja s tujo valuto in zlatom, 94 primerov nezakonitega lova in ribolova, 22 primerov ponarejanja in razpečevanja denarja, 31 zlorab pooblastil v gospodarstvu ter 47 drugih kaznivih dejanj.

Pri tovrstnem prestopništvu so se najbolj zvišala kazniva dejanja zlorabe pooblastil v gospodarstvu (16 ali 106,7 % primerov), nedovoljena trgovina (81—63 %), davčna zatajitev (43 do

49,4 %), ponarejanje in razpečevanje denarja 7—46,7 %) ter uničevanja gozdov ter gozdnih tatvin (32—17,2 %), v upadu so le kazniva dejanja sklenitve škodljive pogodbe ter nezakonitega lova in ribolova.

Kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost je bilo v letu 1973 odkritih 1222, in sicer 36 zlorab uradnega položaja, 261 zlorab uradnega položaja iz koristoljubnosti, 74 goljufij v službi, 277 ponareditev uradnih listin, 346 poneverb, 95 neupravičenih uporab, 95 dajanj podkupnine in 38 drugih kaznivih dejanj. Tudi tu je opazno zvečanje pri vseh vrstah kaznivih dejanj; odkritih je bilo manj kaznivih dejanj jemanja podkupnine. Od vsega gospodarskega hudodelništva so organi za notranje zadeve odkrili 1298 ali 60,6 % primerov (leta 1972 — 55,4 %), same delovne organizacije 483 ali 22,5 % (1972 — 32,2 %), inšpekcijske službe pa 36 ali 1,7 %.

ODKRIVANJE IN RAZISKOVANJE KAZNIVIH DEJANJ

V letu 1973 so organi za notranje zadeve od vseh 28 876 kaznivih dejanj odkrili s svojo dejavnostjo 5323 ali 18,43 % (leta 1972 4641 ali 16,73 %). Oškodovani državljani so naznanili 16 516 ali 57,19 % (leta 1972 pa 16 345 ali 58,90 %) kaznivih dejanj; oškodovane delovne organizacije so jih naznanile 5070 ali 17,55 % (leta 1972 pa 5090 ali 18,34 %), neoškodovani državljani 1920 ali 6,64 % (1972 pa 1666 ali 6 %). Inšpekcijske službe so v obravnavanem letu odkrile 47 ali 0,16 % kaznivih dejanj, to je nekoliko več kot v letu 1972 (takrat so odkrile samo 9 primerov ali 0,03 %).

Od skupnega števila 28 876 kaznivih dejanj jih je ostalo neraziskanih 10 338 ali 35,8 %. Uspešnost se je v tem letu spet nekoliko zmanjšala, in sicer za 0,6 % v primerjavi s prejšnjim letom, če pa pogledamo podatke za nekaj let nazaj, vidimo, da je bila uspešnost raziskovanja dokaj boljša (1970 — 30,7 %, 1971 — 33,3 %).

Po posameznih upravah javne varnosti so ostali neraziskani naslednji odstotki kaznivih dejanj: Celje — 32,8 % (lani — 31 %), Nova Gorica — 19,5 % (17,3 %), Koper — 38,4 % (42 %), Kranj 35,9 % (32,5 %), Ljubljana — 45 % (43,1 %), Maribor — 30,4 % (31,7 %), Murska Sobota — 25,8 % (29 %) ter Novo mesto — 32,9 % (31 %).

Boljši uspeh so dosegle le uprave javne varnosti Maribora, Kopra in Murske Sobote. Pod republiškim poprečjem (35,8 %) sta upravi javne varnosti Ljubljana in Koper, enako kot v preteklem letu.

Preglednica 5: Neraziskana kazniva dejanja splošne kriminalitete

Kazniva dejanja	Število	Odstotek
— življenje in telo	30	1,3
— svobodo in pravice državljanov	19	2,7
— čast in dobro ime	4	1,8
— osebno dostojanstvo in moralo	28	7,7
— družbeno in zasebno premoženje	10 154	48,7
— splošno varnost ljudi in premoženja	16	7,5
— javni red in pravni promet	16	1,1

Odstotek neraziskanih kaznivih dejanj velja za število vseh obravnavanih kaznivih dejanj iste vrste.

RAZISKOVANJE PREMOŽENJSKE KRIMINALITETE

V skupnem številu 10 338 neraziskovanih kaznivih dejanj je bilo 10 154 ali 98,22 % premoženjskih prestopkov (leta 1972 pa 98,51 %).

Od 20 864 kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje je ostalo neraziskano 48,7 % in je izid znova za 1,5 % slabši v primerjavi s prejšnjim letom.

Odkrivanje storilcev je čedalje zahtevnejše, saj se je povečala dejavnost in bolj organiziran nastop povratnikov, zlasti pri hujših prestopkih zoper premoženje, kot so vlomi v blagajne, trgovine, stanovanja, tatvine in vlomi v hotelih in podobno. Storilci večkrat delujejo po preišljenih načrtih, se povezujejo v skupine, ki so navadno zelo dobro opremljene. Omeniti je še, da je bilo med obravnavanimi osumljenci kar 25,3 % povratnikov, enako kot prejšnje leto.

Pri posameznih vrstah premoženjskega hudo delništva je odstotek neraziskanih kaznivih dejanj naslednji:

Vlomne tatvine 56,5 %, žepne tatvine 67,1 %, tatvine koles in koles s pomožnim motorjem 75,9 %, tatvine motornih vozil 73,9 %, druge tatvine 50,3 %, ropi in roparske tatvine 22,3 %, odvzemi motornega vozila 40,3 %.

Izid raziskovanja se je v primerjavi s prejšnjim letom skoraj pri vseh vrstah premoženjskega hudo delništva poslabšal, nekoliko boljši je le pri raziskovanju žepnih tatvin in pri drugih tatvinah.

Odstotek kaznivih dejanj, pri katerih storilci v trenutku, ko se zve za kaznivo dejanje niso znani je pri premoženjskih prestopkih ponavadi precej visok.

Uspešnost poznejšega odkrivanja prikazuje naslednja preglednica.

Preglednica 6: Uspešnost poznejšega odkrivanja

Kazniva dejanja	Kazniva dejanja z neznan. storilci	% od skupnega števila	Odstotek	
			raziskano pozneje	ostalo neraziskano
— vlomi	4520	89,6	37,0	63,0
— žepne tatvine	503	83,1	19,3	80,7
— tatvine koles s pomožnim motorjem	1211	94,3	18,8	81,2
— tatvine motornih koles	458	96,0	20,7	79,3
— tatvine avtomobilov	36	75,0	30,6	69,4
— tatvine z avtomobilov (ali iz njih)	354	88,7	26,3	73,7
— tatvine delov motornega vozila	1072	90,2	17,1	82,9
— druge tatvine	5097	71,4	36,5	63,5
— odvzem motornega vozila	1214	78,0	48,4	51,6
— ropi in roparske tatvine	142	72,1	69,0	31,0
— goljufije	394	39,9	91,1	8,9

Ta preglednica kaže, da so organi za notranje zadeve tudi v letu 1973 storilce precej večkrat odkrili pri goljufijah, ropih in roparskih tatvi-

nah, odvzemih motornih vozil; dokaj uspešni so bili tudi pri vlomnih tatvinah in navadnih tatvinah, pri vseh drugih kaznivih dejanjih pa so podatki precej manj ugodni.

Omeniti kaže, da je bilo v letu 1973 uspešno raziskanih še 333 kaznivih dejanj, storjenih v prejšnjih letih. Od tega števila pride 151 primerov na vlomne tatvine, 86 na tatvine, 36 na

odvzem motornega vozila, 24 na tatvine koles, 12 na tatvine motornih vozil in 24 na druga kazniva dejanja.

Podatki o stanju hudodelništva in njegovih oblik kažejo, da bo treba več pozornosti posvetiti preprečevalni dejavnosti, ker je neznane storilce čedalje težje odkrivati.

UDC 343.3/7:312.7(497.12) »1973«

Crime in Slovenia in 1974 (Police Data)

Purkart, Dušan, Inspector, Republic Secretariat for Internal Affairs, Ljubljana

From December 1st, 1972 to November 30th, 1973 the police in Slovenia dealt with 28 876 offences which is 4,1 per cent more than in 1972. Among these offences there were 20 864 (72,25 %) offences against private and social property, which is also 2,45 per cent more than in 1972. The increase has been noted in almost all kinds of offences against

property (pick pocketing, thefts of motor vehicles and false pretences) but not with burglaries. 35,8 per cent of all offences have not been cleared up. This is 0,2 per cent more than in 1972. Among the offences against property, 10 154 (48,7 per cent) have not been cleared up. In 1972 this percentage was a bit lower — 47,2 per cent.